

«Ορλάντο»

Ο κόσμος των ηρώων στα μυθιστορήματα της Βιρτζίνια Γουλφ είναι απόλυτα συνυφασμένος με τη φύση. Ο άνθρωπος και η περίπλοκη ψυχολογία του είναι μια εκτυφλωτική προέκταση του φυσικού βασιλείου. Αυτή η διαρκής εναλλασγή, διαμάχη ή συμφιλίωση, αντάμωση και απομάκρυνση του ανθρώπου από το φυσικό τοπίο σκιαγραφείται με γοητευτική λεπτομέρεια από τη συγγραφέα. Η Γουλφ αποκαλύπτει τις πιο μυστικές μουσικές των λέξεων. Ξυπνάει τις αισθήσεις μέσα από την απεραντοσύνη ενός τοπίου που κατακλύζεται από μια συναρπαστική αταξία με φυλλώσιδες, θάλασσες, δάση, έντομα, πουλιά και μυρωδιές της εξοχής. Δύσκολο μια τέτοια αφήγηση να μεταφερθεί στο θέατρο, έτσι που ο λόγος ν' ακούγεται διάφανος, κρυστός. Όμως, η μετάφραση του θανάση Χατζόπουλου αποτελεί μία θαυμάσια δουλειά για τη μεταφορά του κειμένου στα ελληνικά. «Ορλάντο» ή συμπληρωματικά μία «βιογραφία», όπως αποκαλεί το έργο της η συγγραφέας σε διασκευή Ρόμπερτ Γουίλσον - Ντάριλ Πίκνεϊ και σε σκηνοθεσία της Ρούλας Πατεράκη στο Αθήν θεάτρο. Η αμφωεξουαλική προσωπικότητα του Ορλάντο που καλύπτει τρεις αιώνες, πρώτα άνδρας και μετά γυναίκα, κινείται στο πεδίο του συμβολισμού έξω από τα όρια του χώρου και του χρόνου, πρωτοτυπώντας σε μία σπουδή της ανθρώπινης προσωπικότητας.

Η Ρούλα Πατεράκη σκηνοθετεί ψηλαφώντας τ' ακνά-ρια του θυρισμού και της φαντασίας που γεύεται κανείς μέσα από μία γλαφυρή ανάγνωση του κειμένου. Διαβάζει την απόκρυφη μουσική των εικόνων και των συμβολισμών που ρέουν από τις απέρριπτες μυρωδιές των λέξεων. Και εναποθέτει μία σκηνική εικόνα, όπου αποκαλύπτονται οι συγχορδίες του υποσυνείδητου. Με ελλειπτικό συμβολισμό και φόντο το μαύρο χρώμα ως βασικό μοτίβο της αποκάθυψης των ανεξερεύνητων μορφών του εσωτερικού τοπίου της ανθρώπινης ψυχής. Και αυτό γίνεται μέσα από μία εξαιρετική εικόνα (σκηνικά - κοστούμια Αση Δημητροπούλου), που δελεάζει το θεατή στην υποβλητικότητα των αποκαλύψεων, στο έρεβος του υποσυνείδητου, μέσα από τον υπογραμμιστικό, στο κείμενο, φωτισμό του Λευτέρη Παυλόπουλου.

Η Μάνια Παπαδημητρίου (Ορλάντο) ανυψώνει το λόγο στην τέλειουργία μιας σκηνικής δραματοποίησης. Θαυματοργεί πρώτα απ' όλα μέσα από μια άριστη άρθρωση που καθηλώνει και καθυποτάσσει το θεατή. Βιώνει την αδιασάλευτη ταύτιση της εικόνας και του λόγου με την ευδυτενή εναρμόνιση των λέξεων μέσα από την αέρινη και εκστατική κίνηση του σώματος. Θωπεύει τους ήχους του λόγου, αναπλάθοντας τον αισθησιασμό, αλλά και την αιτιολογία του ανδρόγυνου αρχέτυπου και φέρνει στη σκηνή τον Ορλάντο, παρεμβαίνοντας στο πάθος των λέξεων.

Στην παράσταση, η σκηνοθετική διαίσθηση και η εκπληκτική ερμηνεία της Μάνιας Παπαδημητρίου χαρίζουν στο κοινό μία εμπνευσμένη δραματοποίηση που σαν ορμητικός αέρας αφυπνίζει τη στατικότητα του κειμένου.

Κριτική

14 MAR 1999

της ΚΑΛΛΙΟΠΗΣ ΡΑΠΑΝΑΚΗ